

CIG-Saúde Laboral

Boletín nº 42

Nº 42 ABRIL 2021 CIG - GABINETE TÉCNICO CONFEDERAL DE SAÚDE LABORAL www.cigsaudelaboral.org

SUMARIO

ANÁLISE/OPINIÓN

A PROBLEMÁTICA DA SAÚDE MENTAL: UNHA PANDEMIA QUE XA ESTÁ ENTRE NÓS

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

OPINIÓN

O ALONGAMENTO DA VIDA LABORAL:

Non a imposición; Si a voluntariedade

Gabinete Técnico

OPINIÓN

XUSTIZA, IGUALDADE E EQUIDADE: *O avariado ascensor social*

Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral

EDITA: *Gabinete Técnico Confederal de Saúde Laboral*

A problemática da saúde mental:

pandemia

já entre

nós

FINANCIADO POR: CÓD. ACCIÓN: PTE. ASIGNACIÓN

GOBIERNO
DE ESPAÑA

MINISTERIO
DE TRABAJO
Y ECONOMÍA SOCIAL

FUNDACIÓN
ESTATAL PARA
LA PREVENCIÓN
DE RIESGOS
LABORALES, F.S.P.

Confederación Intersindical Galega

O alongamento da vida laboral: Non a imposición; Si a voluntariedade

Nun considerable exercicio de hipocrisía os poderes públicos da UE en todos os ámbitos das distintas administracións, conxuntamente coas organizacións empresariais e o sindicalismo pactista sometido aos intereses do capitalismo neoliberal representados no caso do Estado español por sindicatos como UGT, CCOO, USO, CSIF, etc.; están a mercar e integrar o novo discurso do conservadorismo económico, político e social que nos últimos anos vén sendo politicamente maioritario na Comisión Europea (CE), e que neste caso está a promover, xustificar e operativizar as medidas legislativas de prolongación da vida laboral e retraso na idade de xubilación, como forma e modelo adoitado para propiciar a autosostenibilidade do sistema público de pensións, obviando outro tipo de medidas distintas de carácter complementario para propiciar dita sostenibilidade.

Nesta liña de actuación, son os mesmos poderes conservadores europeos de ideoloxía neoliberal -que historicamente adoptaron e impuxeron unha visión da vellez das persoas traballadoras, como unha cuestión de mera mercadería de traballo en proceso de caducidade, deterioración e perda de produtividade-, quen a efectos de beneficio económico e de rendabilidade empresarial decidían até agora que a mellor solución era desbotar e substituír a estas persoas traballadoras maiores por unha man de obra máis nova, barata e supostamente máis produtiva. Mais agora, ante a inapelable realidade do progresivo e imparabile envellecemento da po-

boación traballadora, a decisión adoptada -mellor e máis barata- para manter os rendementos dos sistemas de produción e soste a autofinanciación do sistema de pensións consiste, en clara contradición cos seus anteriores “principios”, en prolongar o máis posible a vida laboral das persoas taballadoras retrasando o seu dereito a unha xubilación digna nunha idade prudencial, obviando a preservación da súa saúde e benestar nunha etapa final da vida na que a maioría das persoas xa non desexa traballar.

Efectivamente até agora o conservadorismo político neoliberal representado pola dereita sociolóxica ten practicado -e aínda practica- unha evidente discriminación e persecución laboral das persoas traballadoras maiores de 55 anos, que até agora nunha gran parte dos casos eran despedidos polas empresas e substituídos por estas por unha man de obra nova,

moito máis barata e nunhas condicións de extrema precariedade.

Inexplicablemente e a pesares da súa contradición coas actuais medidas para forzar o retraso na idade de xubilación, a realidade é que indecentemente esta imposición legislativa non vén acompañada de políticas públicas, empresariais e de negociación colectiva destinadas a amortecer as dificultades obxectivas propias deste colectivo na prolongación da súa vida laboral, favorecendo para este período de transición un entorno laboral e unhas condicións de traballo máis axeitadas en termos de calendario, xornada, horario, carga de traballo e esforzo físico, sen perda de poder adquisitivo, tal e como si vén reclamando a *Axencia Europea de Seguridade e Saúde no Traballo* (UE-OSHA).

Así mesmo sería tamén en cambio moi necesario nesta coxuntura, adoptar importantes medidas de discriminación positiva no canto de favorecer a contratación das persoas traballadoras de máis de 50 anos que se atopan nunha situación de desemprego, tendo en conta que tal e como por exemplo apunta a EPA do cuarto trimestre do ano 2020, o 55% dos homes e o 78% das mulleres traballadoras en paro por

enriba desta idade atópanse nunha situación de desemprego de longa duración, o que supón que levan máis de dous anos sen poder traballar, tendo a maioría deles importantes cargas familiares.

A todas luces a prolongación forzosa da vida laboral non é unha medida xusta nin equitativa para a meirande parte das persoas traballadoras ás que lles cambiaron as “regas do xogo” no medio do partido, prexudicándoos gravemente nos seus dereitos e nas súas posibilidades de xubilarse a unha idade prudencial e cunha pensión digna e suficiente, non minguada na súa contía por desproporcionadas reducións ao non poder chegar aos anos de cotización impostos a última hora para ter dereito á totalidade da prestación. O xusto e o procedente sería que cada persoa traballadora unha vez chegada a idade estándar de xubilación de 65 anos, en función da súa situación persoal, condicións de traballo, nivel de saúde e motivación, puidese decidir libremente e en base a incentivos, se quere ou non, voluntariamente alongar a súa vida laboral.

Nestas circunstancias e baixo esta coxuntura, dende os poderes públicos que hoxe por hoxe gobernan a UE, estase a promover unha campaña destinada a vender ás persoas traballadoras de máis de 55 anos como aquelas que gozan dun dos mellores e máis rendibles perfís laborais como consecuencia da súa experiencia, coñecemento e saber facer, impulsando e forzando a súa permanencia no mundo laboral máis aló dos 65 anos, iso si, sen ter en conta os

seus dereitos, os seus desexos ou as súas situacións persoais e de saúde, baixo pena de verse condenados a percibir unha prestación de xubilación indigna e insuficiente, grandemente minguada e reducida a pesares dos moitos anos de cotización á Seguridade Social.

Se ben é certo que o incremento da esperanza de vida constitúe unha tendencia global, na que o Estado español ocupa unha das mellores posicións en canto a lonxevidade, non é menos certo que a partires dos 65 anos as condicións psicofísicas da maioría das persoas traballadoras atópanse máis minggadas, cos riscos que iso supón en termos de saúde laboral, prevención de riscos no traballo e benestar persoal. Nesta tesitura, máis aló desa idade, parece realmente complicado poder desfrutar dunha xubilación digna e suficiente, acompañada dun estado de saúde que permita aos traballadores/as beneficiarse dun período de xubilación compensador e gratificante na última etapa da súa vida.

Na actualidade xa sabemos que un tercio da poboación do Estado xa ten cumpridos os 55 anos e que a taxa de natalidade que podería garantir a reposición da poboación atópase baixo mínimos históricos, en grande medida debido ás políticas neoliberais de eliminación de dereitos laborais e precarización da poboación traballadora, especialmente da máis nova, sen posibilidades de construír un proxecto vital de futuro absolutamente necesario para poder decidir ter fillos. Como se pode observar para o capitalismo neoliberal todo vale con tal de

manter os seus importantes beneficios, sendo iso si, o conxunto das persoas traballadoras quen sofre os prexuízos das súas políticas de depredación económica e explotación laboral. Neste caso, primeiro impoñendo durante décadas políticas de precarización e de salarios de miseria que fixeron imposible a reposición da taxa de natalidade, e agora que unha importante parte da poboación traballadora está avellentada, impoñendo á forza un importante retraso da idade de xubilación, alongando deste xeito a vida laboral para así poder manter a súa lóxica empresarial na que sempre rematan pagando os mesmos a súa avaricia.

Así as cousas o peso das persoas traballadoras de máis de 55 anos na pirámide poboacional é cada vez de maior importancia, sendo esta unha tendencia que vai seguir incrementándose e que sen dúbida constitúe un importante factor de transformación da sociedade.

Segundo diversas fontes e estudos un de cada tres euros do PIB europeo procede das persoas maiores de 55 anos que á súa vez ostentan unha importante e significativa capacidade de consumo esencial para a economía europea. Tal é así que no caso do Estado español as

estimacións de diversas fontes indican que directa ou indirectamente este colectivo de maiores de 55 anos xera máis de catro millóns de empregos, ou que por si mesmo este grupo de idade supón practicamente o 60% do consumo que se produce no Estado.

Seguindo coa información estatística en relación a este colectivo, diversos especialistas universitarios apoiándose en distintos estudos afirman que o 43% destas persoas traballadoras axudan economicamente e con moita frecuencia a algunha persoa do seu entorno máis achegado, amosando un extraordinario sentimento da solidariedade.

Así as cousas señor Escrivá e compañía, forzar o alongamento da vida laboral baixo medidas extraordinariamente coercitivas de penalización das contías das pensións a cobrar por parte dos futuros xubilados/as, non só é eticamente inmoral e socialmente inxusto, senón que na práctica vai producir menos rendementos e beneficios económicos que se as medidas de alongamento da vida laboral máis aló dos 65 anos se fundamentasen en incentivos e beneficios para aquelas persoas traballadoras que voluntariamente aceptasen alongar a súa vida laboral máis aló desa idade.

Entre o ano 2008 e o ano 2020 o número de traballadores/as en activo de máis de 55 anos medrou en un millón seiscentas mil persoas, mais o certo é que na actualidade máis de 500.000 traballadores e traballadoras deste grupo de idade seguen a buscar traballo sen atopalo. Neste caso debería ser moi importante e prioritario favorecer con medidas reais a empregabilidade e contratación desas persoas traballadoras, máis aló de baleiras campañas de *márketing* orquestradas para que a clase traballadora sexa unha vez máis “quen pande” voltando a “tragar con rodas de muiño”.

Resulta logo imprescindible que continuar traballando máis aló dos 65 anos sexa a consecuencia dunha decisión persoal e voluntaria e non a consecuencia dunha noxenta política da Administración de penalización económica e iniquidade laboral, favorecendo que as empresas e os convenios recollan medidas en positivo destinadas a estimular a continuidade da vida laboral máis aló dos 65 anos en base á elaboración de plans de transición e permanencia que inclúan a redución da xornada laboral, a flexibilidade horaria, a preservación da saúde ou a conciliación persoal e familiar sen penalizacións económicas que deixen estas medidas en auga de borraques.

